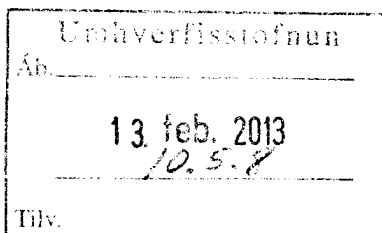


Skipulagsstofnun  
Sigurður Ásbjörnsson  
Laugavegi 166  
150 Reykjavík



Reykjavík, 8. febrúar 2013  
Tilvísun: UST20130100174/bs

### Framleiðsla allt að 100.000 tonna kísils í Helguvík-Beiðni um frekari upplýsingar

Vísað er til bréfs Skipulagsstofnunar dags. 24. janúar sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um ofangreinda framkvæmd:  
Umhverfisstofnun telur að áður en mögulegt er að veit aumsögn um umrædda framkvæmd þurfi að gera betur grein fyrir ákveðnum atriðum í frummatsskýrslu. Því óskar stofnunin eftir frekari upplýsingum um fyrirhugaða framkvæmd.

Umhverfisstofnun óskar eftir að fyrirtækið leggi fram ítarlega útreikninga sem sýna hvernig heildarlosun brennisteinsdíoxíðs ( $\text{SO}_2$ ) er reiknuð. Við fyrstu sýn er ekki annað að sjá en að  $\text{SO}_2$  losun fyrirtækisins sé vanmetin. Svo virðist að einungis sé talin fram  $\text{SO}_2$  losun frá kolum en ekki öðrum hráefnum. Lauslegir útreikningar Umhverfisstofnunnar, sem sjá má hér að neðan, gefa til kynna að losun brennisteinsdíoxíðs liggi á bilinu 1300-1550 tonn á ári en ekki 1200 tonn.

Hráefni	Magn [tonn]	Brennisteins innihald	$\text{SO}_2$ losun [tonn]
Kol	120.000	0,4-0,5%	960-1200
Koks	28.000	0,5%	280
Tréflís	130.000	0,01%	26
Rafska ut	6.000	0,34% (*)	41
<b>Samtals</b>			<b>1307-1547</b>

(\*) Innihald brennisteins í rafskautum er áætlað af UST. Er ekki gefið upp í skýrslunni.

Í köflum 6.1.2 og 7.1.2 er umfjöllum um loftmengun og möguleg sammögnunaráhrif. Umhverfisstofnun telur líklegt að framkvæmdaraðili sé að misskilja ýmis hugtök varðandi þynningarsvæði, umhverfismörk, hvort mengun muni mælast eða ekki, og sammögnunaráhrif (samlegðaráhrif) og sé því að setja fram fullyrðingar sem ekki standast. Í kafla 7.1.2. er t.d. eftirfarandi setning. „Þegar mengun frá fyrirtækjum í Helguvík er borin saman sést að ekki verður um sammögnunaráhrif að ræða frá verksmiðjunum tveimur í mengun með ryki (PM10) og brennisteinsdíoxíð (SO<sub>2</sub>) og framleiðsla kísils hefur ekki losun á flúor í för með sér.“

Umhverfisstofnun telur að fullyrðingar um að ekki verði sammögnun á ryki og brennisteinsdíoxíð standist ekki. Frekari umfjöllum er um þetta í kafla 6.1.2. Þar er m.a. fjallað um mörk þynningarsvæða álversins. Svo virðist vera að framkvæmdaraðili telji að þótt ekki verði breyting á þynningarsvæði álversins verði engin sammögnunaráhrif. Þó svo að engar breytingar verði á þynningarsvæðum er ekki þar með sagt að ekki verði sammögnunaráhrif. Einnig eru settar fram tölur sem ekki eru réttar. Fullyrt er að skilgreint þynningarsvæði vegna brennisteinsdíoxíðs frá álverinu sé í 1,3 km fjarlægð frá lóð Stakksbrautar 9. Hið rétta er að álversbyggingin sjálf er í um 600 m fjarlægð frá umræddri lóð og því sjálfgefið að þynningarsvæðið er mun nær. Einnig er fullyrt að eina hugsanlega mælanlega mengunin á svæðinu sem fræðilega mundi ná að lóð Stakksbrautar 9 væri flúor. Þarna hlýtur að vera um einhvern misskilning að ræða hjá framkvæmdaraðila. Önnur efni frá fyrirhuguðu álveri, þar á meðal brennisteinsdíoxíð munu mælast á lóð Stakksbrautar 9.

Umhverfisstofnun telur nauðsynlegt að í frummatsskýrslu séu framangreind atrið leiðrétt og fjallað um þau með viðeigandi hætti. Umhverfisstofnun vekur líka athygli á notkun hugtaksins sammögnunaráhrif í skýrslunni. Sammögnunaráhrif og samlegðaráhrif eru ekki sami hluturinn. Af öll samhengi textans er ekki annað að sjá en að verið sé að ræða um samlegðaráhrif en hinsvegar er ávalt er notað orðið sammögnunaráhrif. Í ljósi þeirrar staðreyndar að það munu verða samlegðaráhrif af álverinu, kísilverksmiðjunni og öðrum iðnaði á svæðinu telur Umhverfisstofnun að gera þurfi dreifilíkan fyrir SO<sub>2</sub>, NO<sub>2</sub> og PM10 frá allri núverandi og fyrirhugaðri starfssemi á svæðinu. Þar er um að ræða núverandi fyrirtækin, Síldarvinnsluna, Alur, Kólku og Steypustöðina og fyrirhuguð fyrirtæki sem eru álver Norðuráls og Kísilverksmiðjan. Losun álversins og kísilverksmiðjunnar kemur til með að verða jöfn og stöðug en rétt er að taka tillit til þess í útreikningum á hæsta mögulega klukku tímastyrk að losun sumra annara fyrirtækjanna er ekki jöfn og stöðug heldur kemur meginhluti losunar í styttri toppum. Umhverfisstofnun telur að í kafla 5 þurfi að gera grein fyrir rykmengun á byggingartíma og skýra frá mögulegum mótvægisáðgerðum til að lágmarka rykmengun á byggingartíma. Rykmengun á byggingartíma verksmiðjunnar getur verið veruleg, jafnvel meiri en frá útblæstri verksmiðjunnar sjálfrar þegar hún er komin í fullan rekstur. Víða um heim er ráðist í mótvægisáðgerðir gegn rykmengun meðan á verklegum framkvæmdum stendur og sem dæmi má nefna að bandaríska verktakafyrirtækið Bectel skilgreinir ryk sem helstu umhverfisáhrif framkvæmda.

Að sama skapi getur verið mikil rykmengun frá uppskipun hráefna. Í kafla 2.2.1. kemur fram að færribönd muni verða lokuð og að ryksöfnun muni verða frá rykmyndandi stöðum. Það er af hinu góða en aldrei er hægt að koma alveg í veg fyrir rykmyndum frá uppskipun. Mikil rykmyndun getur verið þar sem efni falla af færibandni niður í haug. Einnig má búast við rykmyndum við mokstur með hjólaskóflum í dagsíló. Umhverfisstofnun óskar eftir að umfang rykmyndunar frá löndum og meðhöndlun hráefnis verði metið. Til eru viðmið um rykmyndum við uppskipun eftir mismunandi löndunartækni og miða þau venjulega við

ákveðið tap hráefnis við uppskipun og meðhöndlun.

Virðingarfyllt

Ólafur A. Jónsson

Deildarstjóri

Björn Stefánsson